



SARASOTAI MAGYAR HÍRMONDÓ

A Kossuth Klub Hírei
Szerkesztő: Pataky Magdi
2023. március 29. évf., 3. Szám



Március 15-ét tartja a legtöbb magyar ember a „legnemzetibb” nemzeti ünnepünknek a három nemzeti ünnepünk közül. **1848. március 15-én** emlékezünk a Pesten lezajlott forradalomra, arra, hogy az áprilisi törvények nyomán **Magyarország szabad és független polgári állam lett**, valamint a nemzeti függetlenségért folytatott **1848–49-es szabadságharcra**. **A magyarság ebben a küzdelemben a jó oldalon, a szabadság oldalán állt, hősi erényekről tett tanúbizonyságot, amivel megbecsülést vívott ki szerte a világon**. Ennek a korszaknak köszönhetjük gyönyörű **himnuszunk** keletkezését, zászlónk **piros-fehérvörös színeinek** hivatalossá válását, illetve azt, hogy országunk **fővárosa Pozsony helyett Budapest** lett, hivatalos **nyelve** pedig a latin helyett a **magyar** lett.

Március 12-én vasárnap délután 2 órától ökumenikus Istentisztelet lesz ahol ígét hirdet **Ft. Bodor Péter Pál püspökhelyettes. Pine Shores Presbyterian Church (6135 Beechwood Ave., Sarasota)**. Istentisztelet után lesz a szokásos uzsonna.

1848 március 15. forradalom 175. évfordulója lesz az idén. Nagy megtiszteltetés számunkra, hogy **Dr. Mátrai Márta** az Országgyűlés Háznapja és **B.Nagy Péter** Konzul New Yorkból lesznek a vendégeink ebből az alkalomból. 2022. októberben nem tudtak eljönni meghívásunkra, így a látogatásuk át lett téve 2023 tavaszára.

Mivel a Petőfi Klub hivatalos bejegyzésének a **30. évfordulója** van ebben az évben ezért ez az évforduló szintén most lesz megünnepeelve, hogy **Dr. Mátrai Márta és B.Nagy Péter is** részt tudjon venni ezen az eseményen is. Mivel nagyon sok Kossuth Klub tag egyben tagja a Petőfi Klubnak is így a **március 15-i ünnep és a 30. évforduló** együtt lesz megtartva március 14-én kedden a Petőfi Klub épületében.

Március 14-én du. 2-órás kezdettel ebéd majd azt követi a **kettős ünnepség. Emlékezés a 175 éve, 1848.március 15-én** történt forradalomra. Majd a **Hungarian Christian Society** hivatalos bejegyzésének **30. évfordulójának** alkalmából az alapító tagok: **Teklics László, Kajtsa László, Nováky Judit, Dobák Béla, Zabava Marika** munkájának ünnepélyes elismerése lesz. **Ebéd:** karfiol leves, rántott karaj, petrezselymes burgonya, uborkasaláta, desszert, kávé. Felnötteknek \$25, gyermekeknek \$10. **Bejelentkezés:** március 9 estig **941-786-8675** vagy hcspetoficlub@gmail.com

Március 18.-án du.4 órai kezdettel a Petőfi Klubban zenés kalandozás Kolozsivártól a Broadwayig **Nagy Zoltán** világhírű operaénekesével, aki eddig tizennyolc ország harminchét operaházában lépett fel kimagasló sikerrel.

Az idén volt egyik legnagyobb magyar írónk **Wass Albert** születésének **115.** és halálának pedig **25.** évfordulója. Ebből az alkalomból készítettem egy összefoglalást az író életéről és munkásságáról. A betűk szedése tudatosan kisebb mint ezen az első lapon azért, hogy minél több információt tudjak átadni.

Szentgyeydi és Cegei gróf Wass Albert a Kolozsvár melletti Válaszúton, a Bánffy-kastélyban született **115 éve 1908. január 8-án**. Ebben az évben pedig **25 éve 1998. február 17-én** a floridai Astorban halt meg. Szülei korán elváltak, így leginkább nagyapja, **Wass Béla** (1853–1936) jelentette a biztos pontot gyermekkorában. Családfája az Árpád korig vezethető vissza, ezáltal Erdély egyik legrégebbi nemesi családjának sarja. A grófi címet Mária Terézia adományozta őseinek 1744-ben.

Kolozsvárott 1926-ban érettségizett, majd Debrecenben, a Gazdaság Akadémián szerzett gazdasági diplomát. Ezután Stuttgartban (*Universität Hohenheim*) és Párizsban, (*Sorbonne*) tanult tovább; erdőmérnöki és vadgazdasági diplomákat szerzett. Erdélybe apja betegsége miatt 1932-ben tért vissza, egy ideig azonban nem tudott még a családi ügyekkel foglalkozni, mert a román hadseregben kötelező sorkatonai szolgálatát töltötte. **A Trianon utáni erdélyi magyarság jövőjét kilátástalannak látta**, ezért fogadta kitörő örömmel 1940-ben az Észak-Erdélyt visszajuttató második bécsi döntést. 1943-ban hívták be a hadseregbe, ahol kétszer is megkapta a Vaskeresztet. A második világháború utolsó szakaszát katonatisztként élte át. Nem várta meg Észak-Erdély újbóli román elfoglalását, 1945 húsvétján átlépte a nyugati határt, s az emigrációt választotta. 1952-ig Németországban, ezután pedig az Egyesült Államokban került. Gainesville, Floridában az egyetemen európai irodalmat és történelmet tanított 12 évig 1970-ig. Nyugdíjba vonulása után többek között **azt a célt tűzte ki magának, hogy nyilvánosságra hozza a Románia Szocialista Köztársaságban élő elnyomott magyar kisebbség valós helyzetét**. Önéletrajz írásában, harminc évvel később is kitörőhöz nem emlékezett a háború alatti román pusztításról: **„Ami ott láttam, sohasem tudom elfelejteni: halálra erőszakolt magyar lányokat, egészen kicsiket, hároméveseket is, megcsonkított, lefejezett magyar férfiakat és nőket. Az a gonosz vérengzés, amelyet a románok és oroszok a magyar civil lakosság ellen elkövettek, mindent felülmúlt, amiről valaha is hallottam.”** A *Documented facts and figures on Transylvania* című történelmi munkája olyan jól sikerült, hogy az amerikaiak **1988-ban megvonták Romániától a legnagyobb kedvezmény elvét**. Ezután a Ceausescu rendszer bukaresti rádiójában elsőszámú közellenséggé lett **Wass Albert** kijelentve. Ő a következőket írta ezek után **Szelezky Zitának** „Ennél nagyobb kitüntetés soha nem ért még életemben!”. Ezek után, Ceausescu gazemberei időről-időre megjelentek az Egyesült Államokban amire még az **FBI** is felfigyelt, olyannyira, hogy figyelmeztették az író: az életére törnek. 1985 őszén **„Securitate-terroristák”** bizonyítottan gyilkossági kísérletet hajtottak végre **Wass Albert** ellen a clevelandi Holiday Inn Hotelban – a szálláshelyén bombát helyeztek el –, amely csak az **INTERPOL** jól-értesültsége és bűnmegelőző munkája miatt hiúsult meg. A két merénylőt elfogták, de diplomáciai mentességük révén csupán kiutasították az országból őket. **Wass Albert** egy 1986 januárjában keltezett levelében a következőképpen számolt be egy ellene tervezett második gyilkossági kísérletről **Szelezky Zitának**: „Egy rendszám nélküli teherkocsi elütött kora este a közeli szupermarket előtt, ahogy a boltból kijövet igyekeztem vissza a kocsimhoz. A teherkocsit két nappal később megtalálták egy Fort Lauderdale-i javítóműhelyben, ahol a jobb oldali sárhányóját javították, pontosan azt a helyet, ahol a térdemet érte a sárhányó ütése. A teherkocsin ekkorra már a Román diplomáciai rendszám volt visszatéve. Természetesen **Wass Albert** könyveit betiltották Romániában. A kolozsvári népbíróság még 1946-ban hamis tanúk és vádak alapján háborús bűnök és gyilkosság miatt halálra is ítélte **Wass Albertet**. **A román hatóságok többször kérték kiadatását, de ezt az amerikai hatóságok bizonyíték hiányában mindannyiszor elutasították!**

Wass Albert az 1979-ben megírt önéletrajzában **így emlékszik vissza Magyarországra igazságtalan megcsonkítására, melyet soha nem tudott elfogadni:** „Az első világháború következményeképpen **1918 decemberében a román hadsereg elfoglalta szülőföldemet, Erdélyt, ami addig Magyarország részét képezte**. **1919. január 19-én, tízéves kisfiúként részt vettem azon a kolozsvári utcai tüntetésen, ahol a magyarok önrendelkezési jogukat követelték, annak szellemében, ahogyan azt az Amerikai Egyesült Államok elnöke, Wilson meghatározta. A tömegre rálóttek a románok. Családomból többen megsebesültek, néhányukat letartóztatták és megverték. Amint megpróbáltam fedezéket keresni magamnak, golyók süvitettek körülöttem és emberek hullottak a földre mindenfelé. Ez volt számomra a megváltozó világ első bemutatkozása. A nemzeti méretű tiltakozás ellenére Erdélyt mégis Romániához csatolták és ezzel elkezdődtek kisebbségi sorsunk rémségei. Meg kellett tanulnunk románul, és megtiltották, hogy anyanyelvünket nyilvánosan használhassuk. Létünk minden vonatkozásában hátrányos megkülönböztetés áldozatai lettünk.”** A **Wass család**

területének nagy részét a román kormány elkobozta, melynek egy részét a román egyháznak adtak, másrészt szétosztották a betelepített román nemzetiségűek között, hogy méginkább a magukénak vallhassák az igazságtalanul megkaparintott magyar területeket. **Soha nem tudta elfogadni Magyarország megcsonkítását és a magyar kisebbség brutalizálását. Írásai is főként ezzel a témával kapcsolatosak. A legnagyobb bűne az volt, hogy szerette hazáját Erdélyt és nem tudott belenyugodni Trianonba. Igazi magyar szíve volt, azért kellett idegenben halálra ítélve meghalnia. Hihetetlenül gazdag és termékeny irodalmi karrierjét versek írásával kezdte a 20-as évek végétől, de a próza iránt is hamar érdeklődést mutatott. Igazi irodalmi sikert az 1934-ben megjelent Farkasverem című regénye hozta. 1934-ben és 1940-ben Baumgartner-díjban részesült. A szerző társadalomkritikai munkáinak sorát nyitja meg ez a különös hangulatú, külön figurákat felvonultató művében, az 1920-as évek végén Erdélyben. Molter Károly az 1941-ben megjelent Erdélyi elbeszélők című antológiájában így méltatta: „Természetérzéke, tájmegidéző képessége csodálatos. Művei szélesen hömpölygő, robbanó erejű, nagyvonalú alkotások. A fiatal erdélyi prózaírók közül kiválik egyéni hangjával, látásmódjával izgalmas történetei úgy áradnak belénk, mint egy forró vérhullám.”**

1943-ban jelent meg a *Mire a fák megnőnek* és *A kastély árnyékában* című kétkötetes családrégénye, amely egy mezőségi magyar mágnáscsalád életén keresztül mutatja be a Mezőségben élő, széthulló, önpusztító magyar arisztokrácia hiteles sorsát az 1848-as szabadságharc bukásától a századfordulóig. Németországban írta nagysikerű regényét **1949-ben** az *Adjátok vissza a hegyeimet* melyet több nyelvre is lefordították és kiadták. A könyv legfontosabb idézete: “Ne mondjátok, hogy keressek magamnak máshol helyet a világban, mert nincsen ennek a világnak helye, ami az enyém volna azon az egyen kívül. Ne mondjátok, hogy befogadtok ebbe vagy abba az országba, mert nincsen nekem azokban az országokban semmi keresnivalóm.” Honvágya és hazaszeretete soha nem múlt el csak erősödött, mely nyomomonkövethető műveiben, verseiben. Feltétlenül ajánlom megnézni az *Adjátok vissza a hegyeimet* című regény feldolgozását a youtube-on: <https://www.youtube.com/watch?v=i1F7QtRuvnk>

1959-ben Amerikában írta *A funtineli boszorkány* című regénytrilógiáját. Ebben Nuca, a valóban létező boszorkányosan szép havasi leány fokozatosan ébredt rá a különleges erejére, hogy egyszerre látta a múltat és a jövőt, ha az emberek szeme közé nézett. Megmondta előre a zivatart, a szárazságot, a szelet. Kezdetben mintha egy ismeretlen ködből kinyúlt volna valami feléje, és így ösztönösen behatolhatott a szemek mögé, ahol mozaikképek villantak fel előtte. A belső erő, ez a „másik tudás” fokozatosan alakult ki benne, a láthatatlan hatalom megváltoztatta, megerősítette. Sokáig nem ismert más törvényt, mint az erdők és hegyek törvényét, a természet szavát. akire a jók szentként, látóasszonyként, a rosszak boszorkányként tekintettek. Az áldott képesség mellett egy átokkal is verte a sors, akit megölelt, az ágyába fogadott, az előbb vagy utóbb a halállal randevúzott. **1965-ben** az Elvásik *a véres csillag* című regényében valós történelmi eseményt dolgoz fel. A bolsevista megszállástól az 1956-os magyarországi forradalom utáni erdélyi magyarellenos bosszúhadjáratig követi nyomon a Tánczos család történetét, s egy székely falu erőszakos elrománosításának stációit. **1974-ben** jelent meg *Kard és kasza* az egyik leghíresebb könyve melyben több generáción keresztül tekinti át a magyar történelmet 1050-től egészen a jelenkorig. **Wass Albert** ebben a remekművében saját ősi nemzetségének állít emléket, elvezetve története szálait a közelmúltbeli Mezőség jelen idejéig, visszatérve mintegy a vasasszentgothárdi táj- és időkezdetekhez, az istentudó látóemberi bölcsességhez. **Wass Albert** regényei, novellák és elbeszélések összes száma több mint 50. Ezekon kívül nagyon sok verset és mesét is írt amelyek szintén nagyszerűek és mondanivalójuk mai napig igaz érvényűek.

Hamvait 1999. augusztus 7-én a marosvécsi református templom kriptájában helyezték el. **Wass Albert** a rendszerváltozásig Magyarországon szinte teljesen ismeretlen volt, művei csak 1989 után jelenhettek meg. Az író 1993-ban a Magyar Köztársasági Érdemrend Középkeresztjét, 1999-ben posztumusz Magyar Örökség Díjat, 2003-ban alternatív Kossuth-díjat kapott.

Hirdetés: Adó ügyekben forduljanak bizalommal Les Gardi (Gárdi Laci), CPA PA irodájához, 7061 S.Tamiami Trail Sarasota, FL 34231, telefon: (941) 925-2099. Angolul és magyarul beszél!

Tagdíjak: A Kossuth Klub befizetési címe: P. O. Box 19774, Sarasota, FL 34276.



THE MESSENGER THE MESSENGER
Newsletter of the Kossuth Club
2023. March, 29th year, 3rd Issue

This year we celebrate the **175 th anniversary of the March 15, 1848, revolution** which was not only a revolution from the Hapsburg tyranny but also a renaissance of the Hungarian soul. The colors of the Hungarian Flag of red, white, and green were adopted as well as the Hungarian anthem and the Hungarian language was adopted as the official language of Hungary replacing Latin. In addition, many liberties such as freedom of the press were adopted. This year we the Kossuth Club are jointly celebrating this with the Petofi Club. We have **Dr. Matrai Marta** Parliamentarian from Hungary as well as **Peter B. Nagy**, Hungarian consul from New York as guests of Honor.

This is also the **115 th anniversary of the birth and the 25th anniversary of his death** in Florida of one of Hungary's most patriotic writers, **Albert Wass**. Albert Wass was **born in Transylvania in 1908** to a well-known noble family. After the tragic dictate of Trianon when Transylvania was ceded to Romania, his family, as well as most of the ethnic Hungarians suffered persecution and bias from the Romanian authorities having their property confiscated and schooling denied. After the second world war, the persecution was even more horrendous with rapes and killings of the Hungarian minority taken to new levels.

Albert Wass was able to make his way to the United States where he started documenting the atrocities in his writings, which of course raised the ire of the Communist Ceausescu regime. The most famous was the ***Documented facts and figures on Transylvania***. As a result of this document, the United States Congress repealed the most favored trade status for Romania. The Ceausescu regime falsely accused him of being a war criminal, which of course was not true and for lack of evidence was rejected by the US government. Since that did not work, the Ceausescu regime tried to have him killed in the US with two attempts on his life which wounded him but he survived both attempts. During his life he wrote many books and poems mostly relating to Hungary and Transylvania. **He was a true Hungarian with a Hungarian heart who loved his country and his people and could never accept the tragedy of the dismemberment of Hungary by the dictate of Trianon.** He died in Florida at the age of 90.

March 12th, 2pm will be the next **Ecumenical services** at Pine Shores Presbyterian Church 6135 Beechwood Ave., Sarasota. Led by **Rt. Rev. Péter Pál Bodor, auxiliary bishop**. Coffee and snacks will be provided after the service.

The Kossuth Club, P. O. Box 19774, Sarasota, FL 34276 A Hírmondó korábbi számai 1994-ig visszamenően az Országos Széchényi Könyvtár Elektronikus Archívumában olvashatók <http://epa.oszk.hu/sarasota> címen.